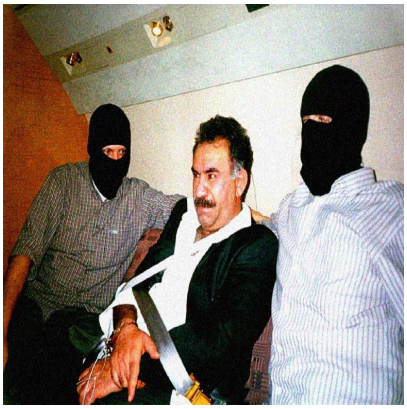

Anuncio do fin do PKK (Partiya KarkerÃªn KurdistÃ¡n, Partido dos Traballadores do KurdistÃ¡n)

Description

Pouco despois, na prÃ³xima Istambul procederon a dar lectura a unha carta do propio Ã?calan: â??Fago un chamamento a que se depoÃ±an as armas e asumo a responsabilidade histÃ³rica deste chamamentoâ?• â??Todos os grupos deben depoÃ±er as armas e o PKK debe disolverseâ?•, recollÃase na misiva.

Todo empezara varias dÃ©cadas atrÃ¡s.

Nas postrimerÃas da dÃ©cada de 1960, TurquÃa non era allea aos cambios que se estaban producindo no mundo e observou como no seu seo Ãan xurdindo movementos xuvenÃs de esquerda que demandaban avanzar na democratizaciÃ³n do paÃs. AlgÃºns dos lÃderes destes movementos avogaban polos dereitos do pobo kurdo e polo establecemento de lazos fraternais entre kurdos e turcos. Moitos destes lÃderes, asÃ como os seus desexos de cambio, foron aniquilados polos militares turcos.

No KurdistÃ¡n, os movementos xuvenÃs de esquerdas, a pesar da represiÃ³n estatal, comezaron a organizarse co obxectivo de alcanzar un KurdistÃ¡n independente. Un grupo de mozos militantes kurdos residentes en Ankara, unÃronse baixo o liderado de Abdullah Ã?calan, que serÃa coÃ±ecido polo sobrenome de *Apo* (tÃo en kurdo) e os seus seguidores polo de *Apoists*. No ano 1973 o grupo comezou a dotarse de certa estrutura e paulatinamente foi estendendo a sÃºa Ã¡rea de influencia polo KurdistÃ¡n turco.

En 1975, Abdullah Ã?calan observou como era derrotada unha revolta en forma de guerra de guerrillas encabezada polo mulÃ¡ MustafÃ¡ Barzani, pai de Masud Barzani, presidente do KurdistÃ¡n iraquÃ entre 2005 e 2017. Este feito fÃxolle desenvolver a idea de talvez do modelo de nacionalismo tradicional de Barzani non era a vÃa adecuada para alcanzar os seus obxectivos. TamÃ©n foi consciente de que desde sectores da esquerda turca contemplÃ¡base como tema menor a opresiÃ³n dos kurdos chegando en ocasiÃ³ns a cuestionar que tal opresiÃ³n chegase a existir.

Na lÃ³xica destes grupos subxacÃa a idea de que a opresiÃ³n afectaba a todo o conxunto de TurquÃa e non sÃ³ os kurdos. Outras organizaciÃ³ns de esquerdas sÃ que recoÃ±ecÃan a existencia de polÃticas contra os kurdos, pero preconizaban deixar esa cuestiÃ³n en segundo plano ata que se resolvese o tema principal: unha revoluciÃ³n democrÃ¡tica que liberase do imperialismo a toda TurquÃa. Ante ese status quo, Ã?calan decidiu poÃ±er en marcha un modelo propio distinto do da esquerda turca e dos movementos nacionalistas preexistentes no KurdistÃ¡n.

Ã?calan e os seus seguidores, a maiorÃa individuos que compartÃan con Ã©l a sÃºa pertenza a familias kurdas de escaso poder econÃ³mico asentadas no Ã¡mbito rural, puxeron en marcha en 1975 unha dinÃ¡mica de mobilizaciÃ³ns baixo o nome de *Soresgeren Kurdistan* (Revolucionarios Kurdos, SK). Nas sÃºas filas tamÃ©n habÃa militantes non Ã©tnicamente kurdos que consideraban que a liberaciÃ³n do KurdistÃ¡n era unha condiciÃ³n previa e necesaria para poÃ±er en marcha unha revoluciÃ³n no conxunto de TurquÃa.

Os SK, promovÃan a difusiÃ³n das sÃºas ideas entre os kurdos de escasos recursos que emigraron desde o Ã¡mbito rural Ã¡s grandes cidades. Este sector de poboaciÃ³n foi sendo cada vez mÃ¡is receptivo Ã¡ tese dos seguidores de Ã?calan o que fixo que a sÃºa popularidade fose en aumento. Os SK tamÃ©n se gaÃ±aron o respecto de moitos individuos que poÃ±Ãan valor a sÃºa actitude combativa, mostrÃ¡ndose abertamente partidarios do emprego da violencia contra grupos como os â??Lobos Grisesâ?• de corte marcadamente fascista.

O 27 de novembro de 1978, foi fundado oficialmente o PKK (*Partiya KarkerÃªn KurdistÃ¡n*, Partido dos Traballadores do KurdistÃ¡n). A semellanza doutros movementos revolucionarios de esquerdas adoptou a teorÃa marxista-leninista, e a estratexia maoÃsta da guerra popular. Nesa orde de cousas, o 12 de setembro de 1980, os militares turcos deron un golpe de estado iniciÃ¡ndose unha dura represiÃ³n contra os movementos de esquerdas e as iniciativas independentistas kurdas lideradas fundamentalmente polo PKK.

DÃas antes da perpetraciÃ³n do golpe militar, Abdullah Ã?calan, fuxindo a travÃ©s de territorio sirio, recalou nun campo de refuxiados palestinos asentado en LÃbano. Sorte moi distinta correron os seus seguidores. A maior parte dos cadros do PKK caeron en mans das autoridades turcas sendo transferidos Ã¡ prisiÃ³n militar de Diyarbakir en cuxas celas se produciron episodios de tortura cuxa existencia transcendeu allende os muros do cÃ¡rcere. O coÃ±ecemento destes feitos e a represiÃ³n practicada polo goberno golpista non fixeron senÃ³n aumentar o nÃºmero de seguidores do PKK, que vÃan no movemento unha sorte de forza lexÃtima de defensa contra os continuos atropelos das autoridades de Ankara.

O 15 de agosto de 1984 producÃronse os primeiros ataques de entidade do PKK. O seu obxectivo foron forzas gobernamentais nas cidades de Eruh e Semdinli nas provincias de Hakkari e Siirt. Os ataques provocaron a morte de dous compoÃ±entes da XendarmerÃa. SÃ¼leyman AydÄ±n, que faleceu no ataque de Eruh e MemiÅ? ArÄ±baÅ?, cuxa morte por mor das feridas recibidas, produciuse dÃas despois. As autoridades de Ankara responderon os ataques e ao longo dese ano, o emerxente conflito armado deixou tras de sÃ 25 vÃtimas mortais.

Para o lÃder do PKK, o inicio da loitar armada â??era sÃ³ unha cuestiÃ³n de tempoâ?• tendo en conta o acontecido na prisiÃ³n militar de Diyarbakir e o despregamento da sÃºa organizaciÃ³n por Oriente Medio. Segundo Abdullah *Ã?calan, a loita armada poderÃa poÃ±erse en prÃ¡ctica no ano 1982, pero atrasouse debido a que algÃºns grupos que se atopaban nas montaÃ±as â??non implementaran as sÃºas tarefas apropiadamenteâ?•, tarefas na que influÃu de maneira negativa o conflito bÃ©lico a gran escala desatado entre IrÃ¡n e Iraq (1980-1988), xa que non permitiu ao PKK desenvolver adecuadamente as sÃºas estruturas. Para Ã?calan, o PKK non era unha guerrilla profesional senÃ³n mÃ¡is ben â??unha mala copia dunha guerrillaâ?•. Pese iso, o inicio da sÃºa campaÃ±a armada pillou de improviso Ã¡s autoridades turcas.

O PKK seguiu practicando a loita de guerrillas e ampliou a sÃºa accionar ao secuestro de turistas estranxeiros, Ã¡ comisiÃ³n de atentados mediante o emprego de militantes suicidas e a perpetrar ataques contra intereses turcos en diversas localizaciÃ³ns de Europa. Entre as sÃºas vÃtimas tamÃ©n se contan civÃs kurdos que se negaron a colaborar. A mediados da dÃ©cada de 1990 os combates entre o PKK e as autoridades turcas alcanzaron a sÃºa cÃ©nit levÃ¡ndose a peor parte a poboaciÃ³n civil kurda que vÃa como miles de aldeas eran reducidas Ã¡ nada. No ano 1993, o PKK lanzou unha serie de ataques coordinados contra as forzas de seguridade turcas e contra outros obxectivos no interior de TurquÃ-a, tales como instalaciÃ³ns policiais e autoridades locais. A reacciÃ³n das autoridades turcas foi unha brutal represiÃ³n militar.

Nas zonas de mÃ¡is difÃcil acceso, os militares turcos eran apoiados por â??protectoresâ?•, civÃs dotados de armamento polas autoridades gobernamentais. A negativa Ã¡ integraciÃ³n nestas unidades paramilitares levaba aparellada a perdida de bens e a deportaciÃ³n. â??Protectoresâ?• e guerrilla do PKK protagonizaron cruentos episodios nos que chegou a asasinarse a familias enteiras das dÃºas partes.

O PKK comezou a abandonar a perspectiva ideolÃ³xica dun â??KurdistÃ¡n independente, unificado e socialistaâ?• e declarou un cesamento do fogo unilateral en 1993. Xa nos anos 1980-90 coincidindo co colapso da UniÃ³n SoviÃ©tica o PKK comezara a afastarse do seu programa bÃ¡sico e tentou poÃ±er do seu lado aos clans kurdos consolidando algunhas reformas agrarias mediante a colaboraciÃ³n con algÃºn deles. As conversaciÃ³ns co goberno de Turgut Ã?zal non

chegaron a bo porto e o ExÃ©rcito turco continuou coa sÃºa campaÃ±a de represiÃ³n contra o PKK. A intelixencia turca capturou a Abdullah Ã?calan o 15 de febreiro de 1999 na capital kenyana, Nairobi.

A partir do ano 2000, o PKK eliminou totalmente do seu programa a doutrina marxista. Coa chegada ao poder do AKP, no ano 2002, este deu tÃmidos pasos para establecer conversaciÃ³ns co PKK.

O PKK disolveuse como tal en abril de 2002 pasando a denominarse *Kongreya Azadi ou Demokrasiya Kurdistan* (Congreso de Liberdade e Democracia de KurdistÃ¡n, KADEK). Esta nova organizaciÃ³n tivo unha efÃ©mera existencia xa que no ano 2003 volveu cambiar o seu nome polo de Kurdish Kongra Gele Kurdistan (Congreso Popular do KurdistÃ¡n, Kongra-Gel, KGK). Respecto desta nova organizaciÃ³n, Ã?calan consideraba que a nova estrutura era adecuada pero insuficiente por si mesma. En base a iso, en 2004 xurdiu *Koma KomalÃªn Kurdistan* (UniÃ³n de Comunidades de KurdistÃ¡n, KKK). Ao ano seguinte o seu nome cambiou novamente por *Koma CivakÃªn Kurdistan* (UniÃ³n de Comunidades Kurdas, KCK).

Xa en territorio turco, Abdullah Ã?calan, foi recluÃdo baixo draconianas medidas de vixilancia na illa-prisiÃ³n de Imrali, declarada Ã¡rea militar. Durante ese perÃodo Ã?calan propuxo unha oferta de paz facendo un chamamento ao PKK ao cesamento da violencia e demandando un diÃ¡logo Ã¡s autoridades turcas. O lÃder encarcerado do PKK foi condenado Ã¡ morte en 1999 e en 2002 a sÃºa sentenza foi conmutada pola de cadea perpetua.

En xuÃ±o de 2004, as teses mÃ¡is combativas dentro do PKK acabaron impoÃ±Ã©ndose e puxeron fin ao cesamento do fogo establecido en 1999. O grupo realizou varios ataques contra obxectivos turcos no leste e oeste do paÃs empregando como bases os campamentos que posuÃa en Iraq. Este status mantÃvose no seguintes cinco anos ata que en 2009 foron renovadas as conversaciÃ³ns de paz entre as autoridades turcas e o PKK. O diÃ¡logo durou ata xullo de 2011, cando o PKK realizou un mortÃfero ataque contra as Forzas Armadas de TurquÃa provocando a morte a trece militares.

Ao longo de 2012 seguiron producÃndose ataques do PKK, ataques que obtiÃ±an unha dura resposta gobernamental. Entre 2012 e 2014 houbo outro episodio de cesamento do fogo que concluÃu cun ataque mortal do PKK contra dous membros da seguridade turca. Entre os meses de xaneiro e de xullo de 2015, o PKK executou operaciÃ³ns militares a pequena escala contra as forzas de seguridade e o exÃ©rcito turco.

No mes setembro de 2015, o dÃa 12, Mehmet, o irmÃ¡n de Abdullah Ã?calan fixo pÃºblico unha mensaxe que lle era transmitido directamente polo seu familiar o dÃa anterior. Mehmet asegurou que Ã?calan indicÃ¡ralle que fixese un chamamento no seu nome para lograr unha paz duradeira entre os kurdos e o Estado turco. Segundo Ã?calan, o conflito era â??unha guerra que ningunha das partes pode gaÃ±arâ?• e pedÃa: â??TeÃ±en que acabar o sangue e as bÃ¡goasâ?•. Naquel momento, o nÃºmero de mortos derivados da loita entre o Estado turco e o PKK, alcanzaban a cifra de 45.000 persoas falecidas.

As autoridades de Ankara fixeron oÃdos xordos aos chamamentos de Abdullah Ã?calan e non cesaron as sÃºas operaciÃ³ns militares contra o PKK levÃ¡ndoas incluso fÃ³ra das fronteiras turcas. Soldados turcos chegaron a penetrar ata 20 quilÃ³metros en territorio iraquÃ, nas montaÃ±as de Qandil. Estas manobras turcas fixeron que se pronunciase sobre elas o secretario Xeral da OTAN, Jens Stoltenberg quen, o 6 de xuÃ±o de 2018, declarou que a OTAN non participarÃa nas operaciÃ³ns militares das forzas armadas turcas contra o PKK.

Estas manifestaciÃ³ns non foron Ã³bice para que TurquÃa continuase, pandemia mediante, coas sÃºas operaciÃ³ns militares, circunstancia esta Ãºltima que perviviu ata Ã¡ actualidade facendo bo o proverbio kurdo â??Os nosos Ãºnicos amigos son as montaÃ±asâ?•.

BIBLIOGRAFÃ•A.

Ã?CALAN, Abdullah. â??Hoja de ruta hacia la paz en el KurdistÃ¡nâ?•, Editorial Txalaparta, Tafalla, junio de 2013.

MARTORELL, Manuel: â??Los Kurdos. Historia de una resistenciaâ?•, Espasa Calpe, Madrid, 1991.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Europa Asia

ETIQUETAS

TurquÃa KurdistÃ¡n

INVESTIGACION

RelaciÃ³ns Internacionais

Date Created
Marzo 6, 2025
Meta Fields
Autoria : 104619